

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 48

Helmond, 20 juni 2017

Onderwerp: Jaarverantwoording 2016

Zaaknummer:

Uw kenmerk:

Telefoon.:

Uw brief d.d.:

Op 7 juni jl. heeft u de Jaarverantwoording 2016 ontvangen. Op dat moment ontbraken nog de (concept) accountantsverklaring en de bevindingen, en het advies van de Rekenkamercommissie. Deze stukken treft u bijgevoegd alsnog aan. Graag geven wij u daarbij de volgende opmerkingen mee.

1. Concept rapport accountant

Goedkeurende verklaring

Het ziet er naar uit dat de gemeente Helmond – evenals vorig jaar – een goedkeurende verklaring ontvangt op zowel de rechtmatigheid als de getrouwheid. Dit heeft wel enige voeten in de aarde gehad omdat vooral de uitgaven voor het persoonsgebonden budget - als gevolg van de afkeurende accountantsverklaring van de Sociale Verzekeringsbank - door de accountant als niet rechtmatig werden bestempeld. Het is dan aan de gemeente zelf om aan te tonen dat de verantwoorde middelen wel rechtmatig besteed zijn. Door een forse inspanning van de betrokken medewerkers is dit uiteindelijk gelukt en is het bestede bedrag van ruim € 7 mln alsnog als rechtmatig bestempeld. Alleen met betrekking tot de niet bestede middelen van € 1,7 mln blijven er volgens de accountant onzekerheden bestaan die niet volledig kunnen worden weggenomen. Al met al kunnen we zoals gezegd een goedkeurende verklaring van de accountant verwachten en daar zijn we uiteraard zeer content mee.

Inkoop en aanbestedingen

Met betrekking tot de inkoop en aanbesteding is er door de afdeling Concerncontrol een verbijzonderde interne controle uitgevoerd naar het inkoop- en aanbestedingsgedrag in 2016. Deze conclusies zijn door de accountant overgenomen. Voor een bedrag van € 1,9 mln blijkt de inkoop niet goed te zijn gegaan en voor een bedrag van € 0,4 mln is dat onzeker. Dat vraagt om enige toelichting.

Zoals u weet hebben we de afgelopen twee jaar flink geïnvesteerd in de professionalisering van onze inkoop. In die professionaliseringsslag is naar boven gekomen dat er in eerdere jaren voor een bedrag van bijna € 1,9 mln geen Europese aanbestedingen zijn uitgevoerd waar dat wel had moeten. Het betreft hier bijvoorbeeld de samenwerking met een aantal leveranciers van strategische ICT-systemen. Daarnaast gaat het ook om dienstverlening voor telefonie en postbezorging; ook die dienstverlening loopt al jaren maar is bij aanvang van de contracten niet Europees aanbesteed waar dat wel had moeten.

Bij nieuwe aanbestedingsmomenten wordt dat hersteld, maar we kunnen niet voorbij gaan aan lopende contracten en willen ook de dienstverlening niet in gevaar brengen.

Fraudeonderzoek

Door de accountant is gekeken naar de consequenties en afwikkeling van de fraudezaak die eind 2016 aan het licht kwam en die heeft geleid tot het ontslag van een medewerker. De accountant is overigens verplicht om dat te doen zodra er een fraudegeval wordt geconstateerd.

De conclusie van de accountant is dat door de organisatie toereikende acties zijn ondernomen en dat de kwestie niet heeft geleid tot fouten of onzekerheden in de Jaarverantwoording. Zoals u weet kunnen wij in afwachting van de uitkomst van het strafrechtelijk onderzoek geen inhoudelijke toelichting geven op deze zaak.

2. Bevindingen en advies Rekenkamercommissie

Zoals gebruikelijk heeft de Rekenkamercommissie de Jaarverantwoording 2016 behandeld en zijn er door de Rekenkamercommissie schriftelijke vragen gesteld die ambtelijk zijn beantwoord. De bevindingen en aanbevelingen van de commissie zijn bijgevoegd. Daar geven wij graag nog een korte toelichting op.

Vertraging Jaarverantwoording 2016

De raadsbehandeling van de Jaarverantwoording vindt een maand later plaats dan gepland. Die vertraging heeft vooral te maken heeft met de late aanlevering van verantwoordingen van zorgaanbieders en verzekeraars in het sociaal domein. Dat leidt automatisch tot een latere controle door de accountant. Net als vorig jaar is dat overigens een landelijk probleem.

In verband met de afkeurende accountantsverklaring voor de SVB hebben wij zoals gezegd nog aanvullende controlewerkzaamheden moeten uitvoeren om met name de besteding van de PGB-gelden te onderbouwen. Gelukkig heeft dat er wel toe geleid dat wij een goedkeurende verklaring verwachten op zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Volgend jaar streven we er uiteraard naar om de Jaarverantwoording weer op het reguliere moment klaar te hebben. De aanbeveling van de Rekenkamercommissie om de deadline verder te vervroegen naar maart kunnen we helaas niet overnemen; we verwachten dat namelijk niet waar te kunnen maken gezien de bovenstaande ervaringen. Het is al een forse opgave om de Jaarverantwoording, inclusief het sociale domein, een maand eerder dan nu klaar te hebben. Het heeft in onze ogen dan ook niet zoveel zin om een speciale interne werkgroep te formeren die in het najaar start met de Jaarverantwoording, zoals de Rekenkamercommissie voorstelt. In de praktijk starten we namelijk al op dat moment, maar zit de mogelijke vertraging in externe factoren die wij niet in de hand hebben.

Personeel en inhuur

Door de Rekenkamercommissie zijn diverse vragen gesteld over de inhuur in relatie tot de vaste formatie. Al eerder is door ons aangegeven dat de categorie "inhuur" enige nuancering vraagt. Zo valt hier ook het personeel onder dat wij in het kader van de dienstverleningsovereenkomst met de Peelgemeenten tijdelijk inhuren, en het personeel dat via een payrollconstructie bij ons werkt. Die laatste categorie is een andere vorm van inhuur dan wanneer dat via bijvoorbeeld adviesbureaus of detachingsbureaus plaatsvindt. Met daarbij ook een ander kostenplaatje. Om die reden zullen wij het begrip inhuur beter definiëren en een onderscheid maken in categorieën, zodat voor iedereen duidelijk wordt waar we het precies over hebben.

De gemiddelde kosten van inhuur lagen in 2016 hoger dan in 2015. Dat heeft te maken met de reden van inhuur. In 2015 was vaak de transitie in het sociaal domein een reden van inhuur; de kosten van dat personeel zijn over het algemeen wat lager dan de kosten voor bijvoorbeeld organisatieadvies, dat in 2016 werd ingehuurd als gevolg van de reorganisatie. Overigens gaat de inhuur in het sociale domein verder teruglopen, omdat die vanaf 1 januari van dit jaar veelal in de vaste formatie is opgenomen.

De Rekenkamercommissie adviseert om het aantal inhuurkrachten drastisch te verminderen. Zoals bekend willen wij inhuur uiteindelijk beperken tot 15% van de loonsom. De komende tijd komt dat streefgetal dichterbij, want de laatste maanden zijn er veel nieuwe, vaste medewerkers aangenomen. Maar de flexibilisering van de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat ook de gemeente Helmond altijd een beroep blijft doen op inhuur. En dat geldt ook voor piektijden; dan kan het juist voordeliger zijn om gebruik te maken van inhuurkrachten en daarvoor geen extra vaste krachten aan te nemen. Kortom, een flexibele schil hoort bij een gezonde bedrijfsvoering.

Door de Rekenkamercommissie wordt gewezen op het feit dat er geen aansluiting te maken valt tussen het formatieoverzicht eind 2015 en eind 2016 als rekening gehouden wordt met de in- en uitstroom. In de

schriftelijke beantwoording is in dit kader eerder gewezen op het feit dat het formatieoverzicht per einde jaar gebaseerd is op een gemiddelde bezetting over het hele jaar (en niet per 31/12) en dat een vergelijking daardoor mank gaat.

Leesbaarheid

Wij danken de Rekenkamercommissie voor de positieve woorden over de samenvatting. We zijn het met de Rekenkamercommissie eens dat de leesbaarheid van de Jaarverantwoording beter kan en daar maken we werk van. Ten slotte nemen we het advies van harte over om in de jaarverantwoording meer aandacht te besteden aan de mate waarin doelstellingen zijn gerealiseerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester de secretaris